

สรุปผลและขอเสนอแนะ

จากการศึกษาเกี่ยวกับนิเวศวิทยาของสัตว์ในดิน กานจนวน, น้าหนักและชนิดในป่าดิบแล้งสะแกราช นครราชสีมา ระหว่างเดือนมีนาคม 2518 - กุมภาพันธ์ 2519 ได้ผลดังต่อไปนี้

1. มีการเปลี่ยนแปลงกานจนวน น้าหนักและชนิดของสัตว์ในดินเกิดขึ้นในรอบปี เนื่องจากอิทธิพลที่กล่าวมาข้างต้นคือ ความชื้นในดินและใน litter
2. สัตว์ในดินจะมีบทบาทสำคัญต่อการสะสมอินทรีย์สารในดินและปริมาณของไนโตรเจน ฟอสฟอรัสและโปตัสเซียม จะมีความสำคัญต่อจำนวนมากน้อยของสัตว์ในดิน
3. การแพร่กระจายของสัตว์ในดินบริเวณไม่เป็นระเบียบ เนื่องจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมเฉพาะจุด
4. ไม่พบการเคลื่อนที่ขึ้นลงในแนวกิ่งในช่วงความลึกไม่เกิน 20 เซนติเมตรของสัตว์ในดินขนาดเล็กทั้งนี้ เป็นเพราะสภาพแวดล้อมในดินไม่เปลี่ยนแปลงมากนักในรอบปี แต่พอจะสังเกตเห็นการเคลื่อนที่จากชั้น litter ลงมายังชั้นผิวดินในเดือนธันวาคมและมกราคม เนื่องจากสภาพความแห้งแ้งที่ชั้น litter

การศึกษาครั้งนี้ได้พิจารณาปัจจัยต่าง ๆ หลายด้านซึ่งมีอิทธิพลต่อการเป็นอยู่ของสัตว์ในดินจึงอาจนำระเบียบไปใช้ เพื่อเป็นฐานการศึกษาอย่างละเอียดกว่านี้ต่อไป นอกจากนี้ยังจะเป็นแนวทางในการศึกษาถึงบทบาทของสัตว์ที่มีต่อความอุดมสมบูรณ์ของป่าในธรรมชาติ หรือคุณภาพของดินที่อาจเปลี่ยนแปลงไปได้ในอนาคต รวมทั้งการอนุรักษ์ระบบนิเวศวิทยาของดินหรือของป่าให้อยู่ในสภาพที่คงต่อไป จากการศึกษาครั้งนี้อาจประยุกต์เพื่อในเข้ากับการศึกษาด้านอื่น ๆ ต่อไปในอนาคตได้